

20202322872

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 50 став (9) од Законот за основното образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.161/19 и 229/20) и член 25 став (1) од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16, 67/17, 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.229/20), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 27 септември 2020 година, донесе

УРЕДБА ЗА НАЧИНОТ НА ОРГАНИЗИРАЊЕ И РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВАТА ВО УСЛОВИ НА ВОНРЕДНИ ОКОЛНОСТИ ВО ОСНОВНИТЕ И СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА

Член 1

Со оваа уредба се уредува начинот на организирање и реализирање на наставата во услови на вонредни околности во основните и средните училишта.

Член 2

Наставата во основните училишта се реализира со физичко присуство на учениците во училиштето или преку далечинско учење, со примена на средства за електронска комуникација.

Ако наставата се реализира со физичко присуство на учениците во училиштето, истата се организира и реализира во група до 20 ученици, во училница со стандардна големина согласно Нормативи и стандарди за простор, опрема и наставни средства за основно училиште во Република Северна Македонија, со физичка раздалеченост меѓу учениците од најмалку 1.5 метри и со задолжително почитување на протокол кој се однесува за настава со физичко присуство.

Наставниот час трае 30 минути во наставата со физичко присуство или 30 минути со пет минути приклучување за наставата преку далечинско учење.

Член 3

Во зависност од бројот на наставните часови по наставен план, може да се изврши спојување на часовите по одредени наставни предмети (блок часови), со присуство на еден предметен наставник.

Наставниците кои биле вклучени во дневен или продолжен престој во претходната учебна година, се распоредуваат да реализираат настава во паралелките со физичко присуство.

Во секое основно училиште се води дневна евиденција за присуство на наставниците.

Реализацијата на наставата, отсуствата на учениците се евидентираат во е-дневник и во дневникот на паралелката.

Член 4

Наставниците во основното училиште доаѓаат најмалку половина час пред отпочнување на наставата и учествуваат во организирањето и спроведувањето на влегувањето на учениците согласно распоредот на часови и протокол кој се однесува за настава со физичко присуство.

Од страна на секое основно училиште се изготвува распоред за пристигнувањето, за заминувањето на учениците во паралелките во и од училиштето, користењето на големиот одмор, како и за далечинско учење.

Основните училишта го прилагодуваат и усогласуваат куќниот ред на училиштето со оваа уредба и со протокол кој се однесува за настава со физичко присуство.

Член 5

За учениците од прво до трето одделение наставата се реализира со нивно физичко присуство во просториите на училиштето, со максимално искористување на просторните и кадровските капацитети во училиштето и со задолжителна примена на сите заштитни епидемиолошки мерки утврдени во протокол кој се однесува за настава со физичко присуство, и со согласност од родители/старатели на учениците.

Ако родителот/старателот, за учениците од став 1 на овој член, сака неговото дете наставата да ја следи преку далечинско учење, поднесува изјава до училиштето дека ученикот ќе следи настава преку далечинско учење и со редовно присуство на наставата преку далечинско учење, согласно распоредот за часови на паралелката.

За учениците чии родители/старатели поднеле изјава од став 2 на овој член, училиштето организира настава преку далечинско учење.

Во паралелките во кои има ученици кои следат настава преку далечинско учење, наставникот, согласно условите, можностите и специфичностите на наставната единица во рамките на одреден наставен предмет може:

- додека го држи часот да ги вклучува и учениците кои следат настава преку далечинско учење, за што треба претходно да ги извести,
- да го сними реализираниот наставен час и да го испрати на учениците кои следат настава преку далечинско учење,
- да изготви печатени материјали кои ги преземаат родителите во соработка со наставникот/класниот раководител/образовниот асистент,
- да одржи час само за учениците кои следат настава преку далечинско учење.

Член 6

Во паралелките во кои настава се реализира со физичко присуство, а бројот на ученици е над 20 ученици во паралелката, истата се дели на две групи и наставата наставникот ја реализира во смени со двете групи поединечно.

Учениците од прво до трето одделение наставникот ги запознава со протокол кој се однесува на настава со физичко присуство, на начин разбирлив за нив.

Член 7

Малиот одмор се користи во траење од пет минути меѓу часовите и голем одмор во траење од 15 до 20 минути, кој е под задолжителен надзор на класниот раководител/наставник.

За време на одморите задолжително се почитува физичката дистанца и мерките за заштита согласно протокол кој се однесува за настава со физичко присуство и со намален физички контакт меѓу учениците.

Член 8

Наставата за учениците од четврто до деветто одделение во основното образование се реализира со настава преку далечинско учење или со физичко присуство.

Член 9

Наставата преку далечинско учење, наставниците ја реализираат од училиница во училиштето со користење на национална платформа за настава преку далечинско учење (во натамошниот текст: национална платформа) од член 25 од оваа уредба.

Директорот на основното училиште се грижи за целосна покриеност со интернет врска во сите училиници во училиштето. Во случаите кога во училиштето нема добра интернет врска и истата не може да се обезбеди, наставникот часовите може да ги одржува и од дома, по претходно добиена писмена согласност од страна на директорот на училиштето.

При настава преку далечинско учење работниот ден на ученикот трае од три до пет часа дневно, во зависност од возраста на учениците и одмор од десет минути по секој наставен час или активност.

Член 10

Основните училишта кои ги исполнуваат условите по протокол кој се однесува на настава со физичко присуство и оваа уредба, а по претходно поднесено барање до Владата од основачот, а за државните основни училишта од Министерството за образование и наука (во натамошниот текст: Министерството) и за кое е добиена согласност од Владата на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Владата), може да реализираат настава со физичко присуство и за учениците од четврто до деветто одделение.

Член 11

За учениците од четврто до деветто одделение во училиштата во кои наставата се реализира со одобрение за физичко присуство, училиштето максимално ги искористува просторните и кадровските капацитети во училиштето и применува протокол кој се однесува за настава со физичко присуство.

Учениците во наставата со физичко присуство се вклучуваат со согласност од родителот/старателот.

Од страна на родителот/старателот кој не сака неговото дете наставата да ја следи со физичко присуство, се поднесува изјава до училиштето дека ученикот ќе следи настава преку далечинско учење и ќе биде редовно присутен на наставата преку далечинско учење, согласно распоредот за часови на паралелката.

За учениците чии родители/старатели поднеле изјава до училиштето за следење на наставата со учење на далечина, училиштето за тие ученици организира настава преку далечинско учење.

Во паралелките во кои има ученици кои следат настава преку далечинско учење, наставникот согласно условите, можностите и специфичностите на наставната единица во рамките на одреден наставен предмет може:

- додека го држи часот да ги вклучи и учениците кои следат настава од далечина (за што треба претходно да ги известат),
- да го сними реализираниот наставен час и да го испрати на учениците кои следат настава од далечина,
- да изготви печатени материјали кои ги преземаат родителите во соработка со наставникот/класниот раководител/образовниот асистент,
- да одржи час само за учениците кои следат настава од далечина.

Член 12

Учениците со попреченост во паралелките од прво до трето одделение се вклучуваат во наставата во училиштата со обезбедена поддршка од страна на наставниците и стручните соработници (специјален едукатор, психолог, педагог и сл.), односно инклузивниот тим.

Индивидуалниот образован план изработен од инклузивниот тим за учениците со попреченост е прилагоден на начинот на реализација на наставата во училиштето за тие ученици.

Родителите/старателите на учениците со попреченост одлучуваат дали нивните деца ќе следат настава со физичко присуство во училиште или ќе следат настава преку далечинско учење.

Учениците со попреченост кои имаат поддршка од образовен или личен асистент, продолжуваат со поддршката на образовниот процес на учениците во училиштето или во домот на ученикот и се во постојана комуникација и координација со инклузивниот тим во училиштето и родителите.

Образовниот асистент начинот на поддршката на образовниот процес на ученикот ја договара во директна соработка со родителот/старателот.

Образовниот или личниот асистент кој се вклучува во паралелката, се придржува на протокол кој се однесува за настава со физичко присуство, поттикнува физичка дистанца помеѓу ученик-ученик и наставник-ученик и помага во одржување на хигиената на ученикот.

Училиштата кои имаат асистивна технологија, ја ставаат на располагање на учениците кои имаат потреба од неа и во домашни услови.

Член 13

Основните училишта кои реализираат настава во комбинирани паралелки од прво до петто одделение, може да реализираат настава со физичко присуство на учениците доколку имаат просторни услови и имаат согласност од родителите/старателите на учениците, ги исполнуваат условите по протокол кој се однесува за настава со физичко присуство и добиле согласност од Владата.

Член 14

Државните училишта (основните училишта со ресурсен центар, основните училишта со ресурсен центар и интернатско сместување, основните музички и балетски училишта), чиј основач е Владата, може да реализираат настава со физичко присуство со почитување на заштитните епидемиолошки мерки во протокол кој се однесува за настава со физичко присуство или со настава преку далечинско учење.

Од страна на државните училишта од стаа 1 на овој член може да се реализира настава со физичко присуство на учениците доколку имаат просторни услови, имаат согласност од родителите/старателите на учениците, ги исполнуваат условите по протокол кој се однесува за настава со физичко присуство и добиле согласност од Владата.

Родителите на учениците со попреченост, учениците со попреченост сместени во дом во состав на училиштата со ресурсни центри, одлучуваат дали нивните деца ќе следат настава со физичко присуство во училиште, дали ќе бидат сместени во дом во училиштето или ќе следат настава преку далечинско учење.

Член 15

Наставата во средните училишта се реализира со физичко присуство на учениците во училиштето или преку далечинско учење.

Средните училишта кои ги исполнуваат условите по протокол кој се однесува на настава со физичко присуство и оваа уредба, а по претходно поднесено барање до Владата од основачот, а за државните средни училишта од Министерството и за кое е добиена согласност од Владата, може да реализираат настава со физичко присуство и за учениците од средно образование.

Од страна на средните училишта, покрај редовната настава за општообразовните предмети, се организира и наставата за стручните предмети (за стручно образование, уметничко образование, спортска академија и спортска гимназија), индивидуалната настава, практичната настава во училиште и во компанија, учењето преку работа кај работодавач, феријалната практика, со физичко присуство согласно протоколи кои се однесуваат за:

- постапување на средните училишта во кои се реализира стручно образование и обука за спроведување на практичната настава со физичко присуство на учениците,
- превентивни мерки при реализација на учење преку работа, феријална практика, практична обука и вежби на учениците кај работодавач,
- превентивни мерки при реализација на учење преку работа, феријална практика, практична обука и вежби на учениците кај работодавач во одреден сектор.

Во средните училишта воспитно-образовниот процес се реализира според скратени наставни планови и програми, во група до 20 ученици (во училница со стандардна големина, односно не помала од 60 м²) и физичка дистанца меѓу учениците од најмалку 1.5 метри, како и со почитување на протокол кој се однесува за настава со физичко присуство.

Член 16

Од страна на средните училишта, согласно просторните можности, се организира наставата во една или две смени.

Ако средното училиште работи во две смени, во прва смена се вклучуваат учениците од прва и втора година, а во втора смена се вклучуваат учениците од трета и четврта година.

За пристигнувањето и за заминувањето на учениците во и од училиштето, за смените, користењето на големиот одмор, како и за учење од далечина, од страна на секое училиште се изготвува распоред.

Наставниците во средното училиште доаѓаат во 7.00 часот за прва смена, односно 13.00 часот за втора смена, за да го организираат влегувањето на учениците согласно распоредот на училиштето.

Половина од паралелките во прва смена пристигнуваат во училиштето најдоцна до 7.15 часот, а втората половина најдоцна до 7.30 часот. Во втората смена првата половина од паралелките пристигнува најдоцна до 13.15 часот, а втората половина најдоцна до 13.30 часот.

Наставата започнува за прва смена во 7.30 часот, односно во 13.30 часот за втора смена.

Член 17

Учениците од една паралелка престојуваат во една просторија и се избегнува кабинетска настава.

Зависно од бројот на часови по наставен план, се препорачува спојување на часовите по одредени наставни предмети (блок часови), со присуство на еден предметен наставник, со цел да се оптимизира престојот на наставникот и учениците во просторијата.

Времетраењето на наставниот час е 35 минути. По секој наставен час се користи мал одмор во траење од пет минути, а после вториот и третиот наставен час - голем одмор во траење од 15 минути, под надзор на класниот и предметниот наставник.

Секоја паралелка користи само еден голем одмор во траење од 15 минути за излегување надвор од училницата согласно распоредот на училиштето.

За време на одморите се почитуваат протоколи за физичка дистанца и мерките за заштита, за да се намали колку што е можно повеќе физичкиот контакт, во училиштата во кои е возможно да се воведат еднонасочно движење по ходниците заради избегнување на мешање помеѓу учениците од другите паралелки.

Наставниците за време на одморите треба да го сведат на минимум физичкото присуство во наставничката канцеларија и да се одржува физичката дистанца меѓу наставник и наставник/друг вработен во училиштето, наставник и ученик и наставник и родител/старател на ученикот согласно протоколите.

Учениците и вработените за време на престојот во училиштето носат заштитна маска/прекривка на лицето, освен кога се на отворено во училишниот двор.

Од страна на секое средно училиште се води евиденција на дневна основа за присуство на наставниците и на учениците.

Средните училишта го прилагодуваат и усогласуваат куќниот ред на училиштето согласно оваа уредба.

Член 18

Средното училиште, кое не ги исполнува условите за реализирање на наставата со физичко присуство во училиштето согласно протокол кој се однесува за настава со физичко присуство, ја реализира наставата преку далечинско учење.

За наставата со учење од далечина се употребува национална платформа од член 25 од оваа уредба.

Наставата преку далечинско учење се реализира според однапред изготвен распоред на часови, а наставниот час трае 35 минути и пет минути за приклучување на националната платформа.

Распоредот на часовите се објавува на веб-страната на училиштето, на националната платформа и се доставува по електронски пат до Државниот просветен инспекторат.

Наставата со учење на далечина, наставниците ја реализираат од училница во училиштето со користење на националната платформа.

Од страна на директорот на средното училиште се води грижи за целосна покриеност со интернет врска во сите училници во училиштето. Во случај на недостиг од стабилна интернет врска во училиштето наставникот часот може да го одржи и од дома по претходно добиена согласност од страна на директорот на училиштето.

На барање на директорот, предметниот наставник му доставува линк за приклучување на национална платформа за да ја следи работата на наставникот во текот на наставниот час.

При реализацијата на наставата по стручните предмети, како и практичната настава во средното стручно образование се почитуваат практичните совети, кои се дел од насоките за реализација на наставата со далечинско учење во стручното образование и обука.

Начинот на реализацијата на практичната обука/практичното образование (учење преку работа, феријалната практика и практичната настава) е согласно протоколите од член 15 од оваа уредба.

Организирањето на наставата преку далечинско учење може да се однесува на одреден период (пократок или подолг во зависност од епидемиолошката состојба).

Член 19

Наставникот, согласно условите, можностите и специфичностите на наставната единица во рамки на одреден наставен предмет за време на реализацијата на наставниот час во училница, може:

- да ги вклучи и учениците кои се дома, за што треба претходно да ги извести,
- да го сними реализираниот наставен час и да го испрати на учениците кои се дома,
- да одржи час само за учениците кои се дома,
- да им испрати на учениците соодветен видео час.

Од страна на предметниот наставник се води евиденција за реализацијата на наставниот час и за редовноста на секој ученик и истите ги евидентира во дневникот за работа на паралелката и во е-дневникот.

Член 20

За учениците кои од оправдани причини нема да посетуваат настава со физичко присуство, до училиштето се доставува изјава од родител/старател.

Член 21

Во државните средни училишта за ученици со посебни образовни потреби, покрај препораките за физичка дистанца и одржување на личната хигиена, се применуваат и посебните планови изготвени од страна на секое училиште и усвоени од страна на Владата.

Наставникот со секој ученик работи индивидуално согласно однапред изготвен распоред.

Образовниот или личниот асистент се вклучува во паралелката во средното училиште, при што ги почитува препораките за физичка дистанца и одржување на личната хигиена, поттикнува физичка дистанца помеѓу учениците и учениците и наставниците и помага во одржување на целокупната хигиена.

Член 22

Во средните училишта во кои се реализира настава за уметничко образование, спортска гимназија или спортска академија, наставата по општообразовните предмети се реализира со настава преку далечинско учење.

Наставата по стручните предмети за соодветниот вид на образование се реализира согласно протокол кој се однесува за настава со физичко присуство и индивидуалните протоколи на секое училиште.

Во Спортската академија наставата по стручните предмети се реализира согласно протоколи усвоени од страна на Владата, а изготвени од Спортската академија во соработка со националните федерации по соодветниот спорт.

Член 23

Во училиштата кои имаат паралелки во кои практичниот дел од наставата се реализира во компаниите, практичниот дел од наставата се одвива со физичко присуство на учениците на работно место, со почитување на општите протоколи за заштита и протоколите на компаниите каде се изведува практичната настава.

Член 24

Феријалната практика и учењето преку работа кај работодавач се реализира со физичко присуство на учениците во компанија/работодавач согласно протоколите од член 15 од оваа уредба.

Средните училишта во кои се реализира стручно образование и обука, практичната настава ја реализираат со физичко присуство на учениците во училиштето во кабинети, училишни работилници, лаборатории и други посебни простории за оваа намена.

Средните стручни училишта за реализација на феријалната практика и практичната настава, ги почитуваат сите безбедносни протоколи и протоколите од член 15 од оваа уредба.

Член 25

За учениците кои се приклучуваат на настава преку учење од далечина, наставниците ја употребуваат националната платформа, која овозможува двонасочна интеракција и комуникација на наставникот и ученикот.

Во текот на учебната година се поддржува соработката помеѓу наставниците за меѓусебно споделување на материјали и задачи. Споделувањето на материјалите до кој би имале пристап сите наставници е преку снимање на видео лекции согласно наставната програма прикачени на националната платформа.

Националната платформа овозможува организација на содржините во форма на е-Училници. Секоја е-Училница е поврзана со соодветен наставник и ученици, при што наставникот има можност да:

- поставува содржини (документи, презентации,)
- поврзува надворешни содржини,
- испраќа соопштенија до учениците,
- врши двонасочна комуникација со користење на форуми,
- дефинира активности кои треба да ги сработат учениците,
- дава повратни информации на испратените домашни задачи од учениците,
- одржува онлајн настава со помош на Microsoft Teams,
- креира и одржува тестови и
- креирање на е-Лекции.

Националната платформа овозможува изведување на онлајн тестови, кои се базираат на банки со прашања. Банките на прашања содржат прашања од следните видови:

- есејски прашања,
- кратки одговори,
- избор на еден точен одговор,
- избор на повеќе точни одговори,
- пополнување на празни делови од реченици,
- математички прашања, чиј одговор е едноставна формула и
- и друг видови на прашања кои ќе се овозможат доколку тоа е потребно.

Националната платформа овозможува детално следење на активностите на наставниците и учениците, за што се изработуваат извештаи.

Член 26

Проверувањето на постигањата на успехот на учениците се врши со физичко присуство на учениците во училиште, на секое тромесечие, по однапред утврден распоред на паралелки, број на ученици во паралелка и времетраење на проверката, согласно упатства за спроведување на проверка на постигањата на успехот на учениците, изготвени од страна на Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука.

Од страна на училиштето се изготвува распоред за проверка на постигањата на успехот на учениците, најдоцна две недели пред предвидените термини и истиот се објавува на веб-страницата на училиштето и на националната платформа.

По завршување на процесот на проверувањето на постигањата на успехот на учениците, од страна на класниот раководител, по електронски пат, се известува родителот за постигнатиот успех на неговото дете, утврден на класен совет и на наставнички совет.

Ако ученикот кој следи настава преку учење од далечина не се вклучи на настава повеќе од пет дена, од страна на наставникот со стручната служба во училиштето, се реализира посета на ученикот во неговиот дом и се спроведува разговор со родителот за неопходноста од задолжително и редовно следење на наставата.

За извршената посета и разговор со родителот/старателот се составува белешка.

За нередовно присуство на наставата се применуваат педагошките мерки согласно Законот за основното образование и Законот за средното образование.

Ученикот кој не е оценет поради отсуство од најмалку една третина од фондот на наставни часови од одредени предмети, полага одделенски испит/испити на година по предметите по кои не е оценет, согласно Законот за основното образование, односно Законот за средното образование.

Член 27

За учениците кои немаат пристап до информатичко-компјутерска технологија или интернет, од страна на училиштето се организира настава со физичко присуство во училиште, со согласност од родителите/старателите согласно оваа уредба.

Ако родителите не се согласуваат наставата да биде со физичко присуство, училиштето изготвува печатени материјали кои ги преземаат родителите во соработка со наставникот/класниот раководител/образовниот асистент.

Член 28

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 44-8752/1
27 септември 2020 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија,
Зоран Заев, с.р.